



Vereniging van  
Nederlandse Gemeenten

invoering Wmo +

# Speciale editie



*v.l.n.r. Henk-Jan Van Noorel (Nunspeet), Anna van Assema (Haarlem), Joldert de Vries (Almere), Arnoud Schaake (Almere), Oebele Herder (Leeuwarden), Anita Lahuis (Enschede).*

## Projectplannen pilots gereed

Deze speciale editie van de nieuwsbrief Invoering Wmo staat stil bij de pilots. In deze nieuwsbrief presenteren de 26 pilotgemeenten hun plannen. U kunt de gemeenten op de voet volgen via de reguliere nieuwsbrieven en uiteraard ook via de vernieuwde website [www.invoeringwmo.nl](http://www.invoeringwmo.nl). De pilots geven een beeld van hoe zij de Wmo op de deelterreinen uitvoeren. De Tweede Kamer laat de uiteindelijke vorm van de Wmo (na 2006) afhangen van de uitkomsten van deze pilots. De pilots lopen uiterlijk tot 31 december 2007.

Vrijwel alle pilotgemeenten hebben een definitief projectplan op tafel liggen. Daarmee lopen zij goed op schema.

In de pilots gaan 26 gemeenten en samenwerkingsverbanden complexe thema's en prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning uitwerken. Deze thema's zijn: Regierol, Regionale samenwerking, Civil society, Inclusief beleid, Horizontale verantwoording en Interactief beleid. Sommigen pilots verkennen ook de mogelijk verdere uitbreiding vanuit de AWBZ naar de Wmo. Het gaat dan om onderdelen van ondersteunende en activerende begeleiding. De eerste resultaten van de pilots worden tussen september en december 2007 verwacht. De 26 pilots hebben de afgelopen weken hard gewerkt aan hun projectplannen. Geheel volgens schema vielen de concepten rond 8 juni op de mat bij het implementatiebureau Wmo. Dat was een indrukwekkende prestatie; gemeenten hadden nauwelijks een maand om hun projectplannen te voltooien.

Na ontvangst zijn de plannen gelezen en van commentaar voorzien door medewerkers van het ministerie van VWS, de VNG en het kennisnetwerk van VWS (NIZW, Civiq en X-S2). Inmiddels zijn bijna alle definitieve projectplannen van de pilots ingediend. De meeste gemeenten zijn inmiddels met de uitvoering van hun project gestart.

# Doelstellingen pilots

## Met de pilots willen het ministerie van VWS en de VNG:

- Experimenteren met centrale thema's en prestatievelden in de Wmo.
- Experimenteren met mogelijke nieuwe verantwoordelijkheden van gemeenten en de wijze waarop deze vorm kunnen krijgen.
- Gemeenten actief betrekken bij nieuwe ontwikkelingen en hen laten reflecteren op deze ontwikkelingen.
- Kennis verwerven over de wijze waarop de prestatievelden kunnen worden geoperationaliseerd in het lokale beleid.
- Het uitdragen van de ervaringen naar alle andere gemeenten.
- Het informeren van gemeenten over ontwikkelingen rondom de Wmo.
- Het enthousiasmeren van gemeenten bij het vormgeven van het Wmo-beleid.

## Klankbordgemeenten

Zo'n 120 gemeenten willen meedenken over de pilots; van een afstandje maar betrokken. Zij zijn de 'klankbordgemeenten' die als sparring partners van de pilots optreden. Het implementatiebureau heeft de gemeenten gevraagd welke pilot ze willen 'klankborden'. Klankbordgemeenten zijn vraagbaak, praatpaal en toetssteen tegelijkertijd. Ze denken mee over de inhoud en uitvoering van de pilot, geven feedback op plannen en komen met ideeën. Bijvoorbeeld over de beste manier om cliënten te betrekken bij de Wmo-pilot. Gedurende het project denken ze mee over mijlpalen en informeren ze andere gemeenten over de ervaringen met het prestatieveld en de thema's van 'hun' pilot.

## Welke gemeenten en regio's doen ook al weer mee als pilot Wmo?

De gemeenten en regio's voor de pilots zijn: Waalwijk, Breda, regio Eindhoven, Hoogeveen, Almere, Leeuwarden, regio Zuidwest-Friesland, Nunspeet, Doetinchem, gemeente Groningen, samenwerkingsverband Wonen, Welzijn, Zorg Groningen, regio Zuid-Limburg, Helden (namens Kessel, Maasbree en

Meijel), Amsterdam, Haarlem, Kampen, Enschede, Utrecht, gewest Eemland, Middelburg, Hulst, regio Drechtsteden, samenwerkingsverband Midden-Holland, regio Alblasterwaard/Vijfheerenlanden, Ede/Veenendaal en het samenwerkingsverband tussen Schermer, Beemster, Zeevang en Graft-De Rijk.

## Wat zijn de plannen van de pilotgemeenten?

### Welk projectplan sluit het beste aan bij de interesses van de klankbordgemeenten?

De klankbordgemeenten moeten kiezen welke pilot ze de komende twee jaar ondersteunen. Ter oriëntatie volgt een korte omschrijving van de 26 pilots; elk met een andere combinatie van prestatievelden en thema's, elk met een eigen karakter.

# Prestatieveld Leefbaarheid en samenhang dorp, wijk en buurt

## 1 Pilot Helden

### Thema: Ketenregie

Subregio Helden grijpt de pilot aan om de ervaringen van het project 'Leven in het Dorp' uit te bouwen naar de Wmo. De pilot moet:

1. het fundament leggen voor een gestroomlijnde dienstverlening en
2. de kwalitatieve maatschappelijke sturing op die dienstverlening vormgeven.

Helden is van plan om de *sociale cohesie* te versterken door het stimuleren van leefbaarheid en zelfsturing in wijken en buurten. Ook wil de subregio bestaande regiestructuren voor de terreinen 'wonen, welzijn en zorg' en 'jeugd' en 'leefbaarheid' verder ontwikkelen. Daarnaast is Helden van plan alle (toekomstige) metingen en monitors integraal onder te brengen in één model, dat de regio 'Dialogo met het Dorp' noemt.

## 2 Pilot Hulst

### Thema: Inclusief beleid

Met de pilot streeft Hulst naar:

1. het versterken van de *leefbaarheid* en de sociale infrastructuur,
2. het versterken van de *civil society* en maatschappelijke betrokkenheid van alle burgers - jong en oud, met en zonder beperking en
3. het bevorderen dat mensen met een beperking meer grip op het eigen leven hebben.

Hulst heeft tien deelprojecten opgezet om de leefbaarheid en samenhang te vergroten. Er zijn bijvoorbeeld projecten rond welzijn en zorg, maatschappelijke participatie en voorzieningen. De gemeente Hulst werkt in de projecten nauw samen met zorginstellingen, welzijnsorganisatie, woningbouwcorporaties en cliëntenvertegenwoordigers. De overlegstructuur tussen deze partners bestaat reeds. Daar komt nog een aantal nieuwe projectgroepen bij.

## 3 Pilot Kampen

### Thema's: Horizontale verantwoording/interactief beleid

Kampen richt zich in de pilot op '*sociale samenhang* in de Hanzewijk/Kampen Noord'. De gemeente wil dat burgers zich weer betrokken voelen bij hun wijk en ook meer maat-

schappelijke verantwoordelijkheid op zich nemen. Hiervoor en hierdoor worden sociale netwerken immers versterkt. Kampen wil de voorwaarden scheppen waaronder burgers meer deelnemen aan de gemeenschap in hun wijk. Mensen moeten zich meer betrokken voelen, meer betrokken opstellen en meer betrokken gedragen.

De sociale infrastructuur in een wijk speelt volgens Kampen een belangrijke rol bij het vergroten van de sociale samenhang. Daarom moeten voorzieningen in de wijk optimaal bij de wensen en behoeften van bewoners aansluiten.

Kampen vraagt op cruciale momenten in het beleidsproces of burgers en externe partners op het beleid willen reageren. Over de uitvoering van het beleid legt de gemeente regelmatig verantwoording af aan burgers, ketenpartners en de gemeenteraad. Dit kan leiden tot aanpassing van de projecten of activiteiten.

## 4 Pilot Regio Eemland

### Thema: Versterking civil society

Regio Eemland wil een kentering tot stand brengen in het denken over zorg— en welzijnvoorzieningen. Daarbij moeten burgers de onderlinge capaciteiten meer gaan benutten. Eemland vindt het project geslaagd als:

1. er in gewest Eemland een maatschappelijke discussie ontstaat over het beter benutten van de eigen competenties van burgers.
2. er in iedere gemeente initiatieven ontstaan waarbij burgers zich openstellen voor hulp door medeburgers en waar andere burgers duidelijk maken dat ze hulp kunnen en willen bieden.
3. er netwerken rond burgers ontstaan, waaruit ze ondersteuning putten en die hen stimuleren om te participeren.

Regio Eemland gaat burgers in deze pilot benaderen om te horen welke inbreng ze kunnen hebben bij het *vergroten van de sociale samenhang* in buurt of wijk. Hun maatschappelijke participatie moet liefst een link krijgen met mensen in hun wijk die hulp nodig hebben.

## 5 Pilot Stad Groningen

### Thema's: Horizontale verantwoording/interactief beleid en versterking civil society

Wat zijn de kansen en valkuilen bij het stimuleren van onderlinge betrokkenheid in de buurt. Dat wil de stad Groningen ontdekken in de pilot. Groningen wil een *model maken voor burgerbetrokkenheid* bij wonen, welzijn en zorg. Ook andere gemeenten kunnen straks hun voordeel met dit model doen. Groningen heeft een aantal 'harde' criteria opgesteld om wijken te selecte-

ren die geschikt zijn voor deze pilot:

1. de sociale samenhang en onderlinge betrokkenheid is relatief laag,
2. veel mensen doen een beroep op ondersteunde woon-, zorg- en welzijnsvoorzieningen en
3. de aanwezigheid van de Wmo-doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking.

## 6 Pilot Waalwijk

### Thema: Ketenregie

Waalwijk kiest in haar pilot voor een brede aanpak.

Dit sluit goed aan op het uitgangspunt van de Wmo: meer *samenhang* in beleid en uitvoering op lokaal niveau (dichtbij de burger). In de deelprojecten heeft Waalwijk in het bijzonder aandacht voor de ketenregierol van de gemeente en de randvoorwaarden die nodig zijn om vorm en inhoud aan die rol te geven.

Waalwijk wil dat burgers zoveel mogelijk zelf de regie voeren. De gemeente geeft de burger vanuit een procesmatige benadering antwoord op zijn vragen. Het visiedocument van de gemeente Waalwijk spreekt van een gemeentelijke organisatie die naar een regiorganisatie moet groeien. De gemeente werkt momenteel aan een verdere ontwikkeling van de regierol waarin de gemeente initieert, stimuleert en faciliteert, maar niet *dicteert*.

## 7 Pilot Zuidwest-Friesland

### Thema: Intergemeentelijke samenwerking

De gemeenten Bolsward, Gaasterlân-Sleat, Nijefurd, Lemsterland, Littenseradiel, Sneek, Wûnseradiel en Wymbritseradiel werken samen om de sociale samenhang en de leefbaarheid te bevorderen. Zuidwest-Friesland wil in kaart brengen wat de risico's en kansen zijn van een effectieve sociale steunstructuur (ondersteuning in eigen leefomgeving en door buurtgenoten). Ook zet de regio de voordelen en valkuilen van intergemeentelijke samenwerking op papier. Om ook in de toekomst de sociale steunstructuur te garanderen, maakt Zuidwest-Friesland zich sterk voor het activiteiten- en voorzieningenaanbod. De regio wil hiermee het zelfoplossend vermogen van inwoners stimuleren en problemen voorkomen. Een blijvend effectieve steunstructuur moet de deelname van alle bewoners in de regio verbeteren.

## Prestatieveld informatie, advies en cliëntondersteuning

## 8 Pilot Samenwerkingsverband Regio Eindhoven

### Thema's: Ketenregie en intergemeentelijke samenwerking

Uit de ervaringen met de pilots 'lokaal loket' weet SRE dat er nog veel winst te behalen valt uit een betere communicatie tussen ketenpartners. Als je uniforme afspraken wilt maken (bijvoorbeeld over het verbeteren van de dienstverlening aan cliënten) is regionale samenwerking nodig. Er zijn immers vaak bovenlokale partijen bij zo'n afspraak betrokken.

De gemeente – als regisseur – moet zorgen dat alle verschillende partijen de uitvoering op elkaar afstemmen. Alles met het doel om de cliënt efficiënt te helpen.

SRE wil een *digitale communicatiestandaard* ontwikkelen voor de front- en backoffices van de ketenpartners. Daarmee wordt de afhandelingstermijn voor cliëntvragen korter, komen vragen sneller bij de juiste instelling en kan de vraag zonodig door meerdere instanties opgelost worden. De burger krijgt dus sneller, integraler en transparanter hulp, van de juiste instantie(s). Overigens ongeacht de plaats waar of de manier waarop hij zijn vraag voorlegt. SRE ziet in de toekomst een rol weggelegd voor het Burger Service Nummer. Het BSN wordt op 1 januari 2006 ingevoerd en dient voor het contact tussen burger en overheid. De SRE onderzoekt of mensen met dat nummer ook via internet om zorg kunnen vragen.

## Prestatieveld ondersteuning mantelzorg en vrijwilligers

## 9 Pilot Ede/Veenendaal

### Thema's: Horizontale verantwoording/interactief beleid en versterking civil society

Ede/Veenendaal moedigt burgers aan om elkaar te helpen als dat nodig is. De gemeenten willen het *onderlinge verantwoordelijkheidsgevoel stimuleren* door mensen die informeel zorgen voor familie, vrienden of burens ondersteuning te bieden van vrijwilligers en zorg- en welzijnsinstellingen. De gemeente streeft naar een goede samenwerking tussen deze partijen. De wensen van de hulpvrager vormen het uitgangspunt; vraag en aanbod moeten goed op elkaar aansluiten.

De pilot heeft drie deelprojecten:

1. draaglastvermindering en draagkrachtversterking van mantelzorgers,

2. Het versterken van de informele netwerken in de buurt en
3. Het bevorderen en versterken van het vrijwilligerswerk.

## 10 Pilot Midden-Holland

### Thema's: Ketenregie en versterking civil society

Meer *vrijwilligers* voor (informele)zorg en ondersteuning, dat is het doel van de pilot Midden-Holland. De regio wil in verschillende leeftijdsgroepen mantelzorgers en vrijwilligers werven om de toename van de vraag naar informele zorg op te vangen; onder jongeren, werkenden en vitale ouderen. Hiermee wil de regio overbelasting van de mantelzorg tegengaan. Bovendien moet er een goede infrastructuur komen om vraag en aanbod beter bij elkaar te brengen. De gemeente neemt de verantwoordelijkheid en de regierol op zich om de keten van mantelzorg, mantelzorgondersteuning en vrijwilligers goed op elkaar te laten aansluiten. Het is immers belangrijk dat mantelzorgers weten waar ze terecht kunnen, op het moment dat ze tegen problemen aanlopen.

## 11 Pilot Regio Groningen

### Thema: Intergemeentelijke samenwerking

In de provincie Groningen gaan 24 gemeenten een *samenwerkingsverband* aan op de beleidsterreinen wonen, welzijn en zorg. De provincie Groningen heeft een redelijk dekkende infrastructuur voor mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuishulp, maar er zijn nog witte vlekken. Met de pilot wil de regio inzicht krijgen in de gemeentelijke infrastructuur voor de ondersteuning van de mantelzorg en vrijwillige thuishulp. Of de infrastructuur goed is hangt af van kwalitatieve indicatoren, zoals bereikbaarheid, bekendheid, continuïteit en deskundigheid. Op basis van de inventarisatie gaat elke gemeente een plan van aanpak opstellen. Daarin beschrijven ze welke verbeteringen voor de ondersteuning van de mantelzorg en vrijwillige thuishulp nodig zijn.

## 12 Pilot Zuid-Limburg

### Thema: Intergemeentelijke samenwerking

De regio Zuid-Limburg wil drie dingen bereiken met de pilot:

1. behoud en versterking van de infrastructuur voor *vrijwilligerswerk en mantelzorg*,
  2. verbreding van de doelgroep van potentiële vrijwilligers en mantelzorgers en
  3. een goede organisatie voor de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers in de gemeentes en in de regio.
- Zuid-Limburg onderscheidt drie fases in de pilot.

De eerste fase richt zich vooral op verbetering van de kwaliteit, bereikbaarheid, beschikbaarheid van een dekkende infrastructuur voor mantelzorgers en vrijwilligers. In de tweede fase wil de regio de doelgroep vrijwilligers en mantelzorgers uitbreiden. In de derde fase is een rol weggelegd voor de provincie Limburg. Aan de provincie de taak om de ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers en mantelzorgers in kwalitatieve en kwantitatieve zin te verbeteren.

## Prestatieveld participatie mensen met beperking(en)

## 13 Pilot Breda

### Thema's: Ketenregie en inclusief beleid

Kunnen partijen tot een bepaalde mate van ontschotting komen? Breda wil in haar rol als regisseur samen met de veldpartijen kijken hoe ze effectiever kunnen functioneren. Met een betere organisatie van het werk en een andere manier van samenwerken hoopt Breda méér mensen met een beperking te helpen. Maar bovenal wil de gemeente in twee wijken de voorwaarden scheppen waaronder mensen met een beperking zo lang mogelijk *zelfstandig kunnen wonen* en actief deelnemen aan de maatschappij.

## 14 Pilot Hoogeveen

### Thema: Versterking civil society

Een betere kwaliteit van leven van burgers met een beperking door het bevorderen van hun zelfredzaamheid en participatie. Dat is de doelstelling van de pilot Hoogeveen. De gemeente wil de *regie van de burger over zijn eigen leven bevorderen* vanuit de gedachte dat er vier leefgebieden zijn die invloed hebben op de persoonlijke leefstijl. Het zijn 'mijn woon- en leefomgeving', 'mijn belangrijke activiteiten', 'mijn belangrijke contacten' en 'mijn gezondheid en zorg'. Hoogeveen heeft gekozen voor een aanpak op drie fronten. Ten eerste wil de gemeente mensen met een beperking bewust maken van hun wensen op de verschillende leefgebieden en hun mogelijkheden en onmogelijkheden om die wensen te realiseren. Dit resulteert in een persoonlijk 'leefplan'. Ten tweede wil Hoogeveen burgers en verenigingen stimuleren tot activiteiten die ten goede komen aan de leefgebieden van mensen met een beperking. Tot slot stimuleert de gemeente professionele woon-, zorg- en welzijnsinstellingen om hun aanbod af te stemmen op de wensen van mensen met een beperking op de vier leefgebieden.

## 15 Pilot Middelburg

### Thema's: Ketenregie en intergemeentelijke samenwerking

In de pilot Wmo wil Middelburg, met haar lokale partners, een efficiëntere en effectievere structuur voor ondersteuning. Mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag moeten eenvoudig, snel en vraaggestuurd de hulp krijgen die zij nodig hebben. De positie van de cliënt moet daarbij sterker worden. De gedachte is dat de cliënt dan beter in staat is om de regie over het eigen leven te voeren en deel te nemen aan de samenleving. Voor het vormgeven van deze structuur maakt Middelburg gebruik van enkele inhoudelijke 'ontdekkingen' uit het project *De Woonservicezone*. Dit is een koplopersproject van het ministerie van VWS in de vernieuwing van de zorg. De *Woonservicezone* voorziet in het extramuraliseren van de verzorgings- en verpleeghuiscapaciteit, door het bouwen van zelfstandige woningen voor 24-uurs zorg en groepswooningen voor onzelfstandige 24-uurs zorg.

## Prestatieveld voorzieningen mensen met beperking(en)

## 16 Pilot regio Alblasserwaard

### Thema's: Intergemeentelijke samenwerking en horizontale verantwoording/interactief beleid

Regio Alblasserwaard wil de voorzieningen van de verschillende instellingen in de regio aanpassen op de wensen en behoeften van mensen met beperkingen, zodat zij de regie over het eigen leven kunnen voeren.

De regio is van plan om de indicatie van mensen met een beperking door de gemeente en het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) *sámen* te laten uitvoeren. Mensen met zo'n gezamenlijke indicatie krijgen dan een bedrag (doeluitkering) waarmee ze zelf de benodigde zorg- en welzijnsdiensten kunnen regelen. Alblasserwaard denkt daarbij aan een 'breed' *persoonsgebonden* budget en vouchers voor zorg in natura. Om het toewijzen, verstrekken en controleren van zorg- en welzijnsdiensten zo controlearm uit te voeren, gaat regio Alblasserwaard samenwerken met het zorgkantoor en de Sociale Verzekeringsbank.

## 17 Pilot Almere

### Thema: Ondersteunende en activerende begeleiding uit de AWBZ

Almere wil samen met cliënten en de lokale woon-, zorg- en welzijnspartijen voortbouwen op de bestaande infrastructuur voor zorg en welzijn. De gemeente wil tot een model komen van vraagsturing en een passende regie. Binnen dit model moeten *flexibele ondersteuning- en zorgarrangementen* ontstaan die aansluiten op de wensen van cliënten. Welzijn- en zorgfuncties hangen met elkaar samen in deze pakketten en dat vraagt om een andere manier van indiceren. De huidige indicatie (AWBZ en Wvg) richt zich op beperkingen en gebreken. In de nieuwe indicatiemethode wil Almere de 'beoordeling van de zelfredzaamheid' en de 'regie over het eigen bestaan' centraal stellen. Het gaat in deze pilot om wat cliënten en hun sociale omgeving wél kunnen.

## 18 Pilot Doetinchem

### Thema: Inclusief beleid

Doetinchem bereidt een 'Sociaal Actieprogramma' voor waarin de Wmo als gemeentelijk instrument gepositioneerd wordt – net als de Wet werk en bijstand en wijkgericht werken. Daarmee vormt de invoering van de Wmo wellicht aanleiding voor een herijking van het lokale sociale beleid naar een meer inclusief beleid.

De pilot van Doetinchem heeft drie doelen:

1. efficiency,
2. vraaggerichtheid en kwaliteitsverbetering en
3. het vergroten van de empowerment.

Doetinchem betreft bij de pilot een lopend experiment van zorginstelling Sensire met zorg per televisie (*CamCare*).

Cliënten van Sensire maken via ISDN en een camera op het TV-scherm contact met het callcenter van Sensire. Met het experiment wil Doetinchem de burger sneller en makkelijker benaderen om te helpen met eventuele zorgvragen. Het is ook de bedoeling om mensen met CamCare te stimuleren om actief te blijven.

## 19 Pilot Enschede

### Thema: Ondersteunende en activerende begeleiding uit de AWBZ

Enschede gaat experimenteren met een mogelijk nieuwe taak voor de gemeente, de functies ondersteunende en activerende begeleiding (OB/AB). Uit de pilot moet duidelijk worden of en hoe de gemeente deze taak kan uitvoeren. *Bewonersparticipatie* is essentieel voor deze pilot.

De gemeente wil een vraaggestuurd aanbod van welzijn- en zorgdiensten in de wijk Roombeek. Een zorginkoopplan moet de aanbieders in Roombeek stimuleren om innovatieve projecten in te dienen voor ondersteunende en activerende begeleiding en andere vormen van welzijn, diensten en zorg. In het zorginkoopplan wordt de inkoop van zorg, welzijn en diensten van de gemeente en zorgverzekeraar Menzis op elkaar afgestemd. Enschede benadrukt dat het totale aanbod van zorg- en dienstverlening de aandacht heeft.

## 20 Pilot Haarlem

### Thema: Ondersteunende en activerende begeleiding uit de AWBZ

Haarlem wil met deze pilot onderzoeken welke onderdelen van ondersteunende en activerende begeleiding (OB/AB) goed tot hun recht komen in de Wmo en welke onderdelen beter passen bij de AWBZ-zorg. Alles bezien vanuit het perspectief van de klant. Ook wil Haarlem duidelijkheid over de voorwaarden waaronder OB/AB eventueel naar de gemeenten overgeheveld kan worden. Binnen het thema OB/AB concentreert Haarlem zich op de toegankelijkheid van hulp en de indicatiestelling voor de groepen 'zeer kwetsbare ouderen waaronder dementerenden' en 'OGGZ' (chronisch psychiatrisch patiënten en verslaafden). Daarbij werkt de gemeente niet of nauwelijks met cliënten. In plaats daarvan probeert Haarlem met aanbieders en andere partijen *modellen* te ontwikkelen die een mogelijke overheveling van OB/AB naar de Wmo mogelijk maken.

## 21 Pilot Nunspeet

### Thema: Ondersteunende en activerende begeleiding uit de AWBZ

De pilot in Nunspeet richt zich op de *toelatingscriteria* voor de functies activerende en ondersteunende begeleiding (OB/AB) voor mensen met een verstandelijke beperking. Nunspeet wil:

1. onderzoeken of de functies activerende en ondersteunende



begeleiding via de Wmo naar gemeenten overgeheveld kunnen worden.

2. succes- en faalfactoren ontdekken voor de uitvoering van OB/AB door gemeenten.
3. onderzoeken welke vorm van toegang tot OB/AB het beste aansluit bij de praktijk van een kleinere gemeente. Daarbij houdt Nunspeet rekening met efficiency, klantgerichtheid en effectiviteit.
4. informatievoorziening over OB/AB: voorlichting aan de cliënt.

## 22 Pilot Schermer/Beemster

### Thema: Intergemeentelijke samenwerking

De samenwerkende gemeenten (Beemster, Graft-De Rijk, Schermer en Zeevang) stellen zich als doel om de voorzieningen voor mensen met een beperking op een effectieve en efficiënte wijze ter beschikking te stellen. Hierbij gaan de gemeenten ervan uit dat de burger zelf eerst een vraag genereert in die situatie dat hij niet meer kan voorzien in die voorzieningen die voor hem noodzakelijk zijn om maatschappelijk te kunnen participeren. Schermer/Beemster ziet het producten-pakket als een gegeven in deze ontwikkel-pilot. De gemeenten willen vooral een *innovatieve logistieke organisatie* op poten zetten om de vraag van mensen met een beperking naadloos te verbinden met het aanbod. De pilot richt zich vooral op de logistieke vragen die uit deze wens voortvloeien.

## 23 Pilot Utrecht

### Thema: Versterking civil society

De pilot in Utrecht wil *huishoudelijke verzorging* beter inzetten om ouderen en mensen met een beperking langer en zo volwaardig mogelijk thuis te laten wonen. Utrecht richt zich daarbij op preventie; de gemeente wil al in een vroeg stadium welzijns- en vrijwilligersactiviteiten inzetten om erger te voorkomen. Het is de bedoeling dat ook mantelzorgers en vrijwilligers meer preventieve activiteiten op gang brengen. Utrecht werkt in drie fases:

1. De huishoudelijk werker houdt de situatie van cliënten én mantelzorgers in de gaten. Als zij problemen voorziet, geeft ze het signaal door aan haar teamleider. Die komt in actie of zoekt contact met de meldpuntmedewerker vrijwilligerswerk of een ouderenadviseur. Zij kennen de sociale kaart van de wijk.
2. Als mantelzorgers en vrijwilligers mogelijke problemen signaleren, gaan ze hetzelfde te werk als de huishoudelijk werkers: ze signaleren, verwijzen door en zetten preventieve activiteiten in gang.
3. In deze laatste fase vormt het totale aanbod van welzijns- en vrijwilligersactiviteiten een keten in de wijk.

De nieuwsbrief Invoering Wet maatschappelijke ondersteuning is een initiatief van VWS, in samenwerking met de VNG. De Wet maatschappelijke ondersteuning is een wetsvoorstel. De wet is voor behandeling naar de Tweede Kamer gestuurd. De beoogde ingangsdatum is 1 juli 2006, dit is echter afhankelijk van de goedkeuring van de Tweede en Eerste Kamer.

Uitgave: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

**Bezoekadres**  
Parnassusplein 5  
2511 VX Den Haag

**Internetadressen**  
[www.invoeringwmo.nl](http://www.invoeringwmo.nl)

Speciale editie, augustus 2005

## Prestatieveld maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg

### 24 Pilot Amsterdam

**Thema's: Ketenregie en relatie Wmo en Wet werk en bijstand**

Amsterdam heeft zich twee doelen gesteld:

1. Amsterdammers zonder dagbesteding moeten met meer succes begeleid worden naar vormen van *dagbesteding*, *maatschappelijke participatie* en trajecten om terug te keren op de arbeidsmarkt. Het gaat vooral om mensen met een chronisch psychiatrische aandoening en/of een verslaving.
2. Met de ervaringen van de pilot wil Amsterdam methodieken ontwikkelen die ook voor andere gemeenten handig zijn om mensen te begeleiden naar dagbesteding. Zonodig wil Amsterdam nieuwe voorstellen doen voor aanbod, organisatie en inzet van geld.

Het accent van de pilot ligt op de 'dagbesteding', maar Amsterdam hecht ook belang aan de randvoorwaarden in de keten van ondersteuning. De gemeente bedoelt daarmee gezondheid (bijvoorbeeld beheersing van problematiek om voldoende maatschappelijk te participeren), inkomen, huisvesting, nachtopvang en veiligheid.

### 25 Pilot Drechtsteden

**Thema's: Ketenregie en Intergemeentelijke samenwerking**

De gemeenten in de regio Drechtsteden willen gezamenlijk deelnemen als pilot Wmo. De inhoudelijke invulling van het project is nog niet rond. De pilot gaat in ieder geval over de bovengenoemde prestatievelden en thema's.

### 26 Pilot Leeuwarden

**Thema's: Ketenregie en intergemeentelijke samenwerking**

Leeuwarden stelt zich het doel om de positie van dak- en thuislozen (met of zonder verslaving en/of psychische stoornis) te verbeteren. Hun maatschappelijke participatie moet groter worden en het aantal overlastgevendende zorgmijders moet verminderen.

Met de pilot wil Leeuwarden de huidige integrale benadering op de levensgebieden wonen, (gezondheids)zorg, inkomen, maatschappelijke participatie, dagbesteding en arbeid voor dak- en thuislozen verder vormgeven. Voorts wil de gemeente preventiestrategieën ontwikkelen om instroom in de maatschappelijke opvang te voorkomen. Daarbij onderzoekt Leeuwarden in hoeverre die nieuwe strategieën toepasbaar zijn op 'risico-groepen' voor *maatschappelijke uitsluiting en marginalisering*.

## 'Een spannende zoektocht naar nieuwe ondersteunings-arrangementen'



Projectleider Oebele Herder (Leeuwarden)